

**Evropski centar
za mir i razvoj**
Terazije 41
11000 Beograd, Serbia

ECPD Headquarters

**European Center
for Peace and Development**
**Centre Européen
pour la Paix et le Développement**
**Centro Europeo
para la Paz y el Desarrollo**
**Европейский центр
мира и развития**

University for Peace

U SARADNJI SA

**MINISTARSTVO ZDRAVLJA
REPUBLIKE SRBIJE**

**MINISTARSTVO ZDRAVLJA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

**MINISTARSTVO ZDRAVLJA
CRNE GORE**

**SOUTH-EASTERN EUROPE
HEALTH NETWORK**

NACRT PROJEKTA ZDRAVSTVENI FORUM JUGOISTOČNE EVROPE

UNIVERZITET U SARAJEVU

UNIVERZITET U KRAGUJEVCU

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Beograd, 2017

NACRT PROJEKTA

ZDRAVSTVENI FORUM JUGOISTOČNE EVROPE

UVOD

Globalna ekonomska kriza stavila je pred ozbiljna iskušenja zdravstvene politike i zdravstvene sisteme širom sveta. Izazovi pred kojima smo se našli nametnuli su potrebu preispitivanja performansi, održivosti i remodeliranja zdravstvenih sistema. Inovativna rešenja i novi pristupi u rešavanju potreba u zdravlju, kao odgovor na izazove, zahtevaju intenzivniju razmenu iskustava i informacija, intenzivniju globalnu i regionalnu saradnju. Takođe, proces implementacije Nove Evropske politike za zdravlje-Zdravlje 2020, od strane zemalja članica WHO Evropskog regiona, nalaže zajedničke napore i otvaranje funkcionalnih kanala komunikacije.

POSTOJEĆA SITUACIJA I ISKUSTVA

Zemlje Jugoistočne Evrope, kao deo evropskog kontinenta, objedinjene geografskim, demografskim, ekonomskim i političkim specifičnostima nalaze se pred sličnim izazovima u pogledu očuvanja i unapređenja zdravlja. Iskustva tranzicije, evropskih integracija, restrukturiranja zdravstvenih sistema, a posebno slična opterećenost negativnim demografskim trendovima i hroničnim nezaznim oboljenjima nameće potrebu za efikasnijim integrisanim pristupom.

Dobra iskustva u okviru institucionalnih formi regionalne saradnje u poslednje dve decenije (bivši Pakt za stabilnost Jugoistočne Evrope, Regionalni savet za saradnju i Zdravstvena mreža Jugoistočne Evrope) pokazuju se kao deficitaran okvir za fleksibilniju i sadržajniju komunikaciju u godinama krize. Nekoherentne postojeće analize stanja i partikularni pristupi zainteresovanih institucija (Vlade, WHO, OECD, WB itd.) onemogućavaju produkciju efikasnih i sveobuhvatnih rešenja. Dodatna slabost postojećih institucionalnih kapaciteta je i značajnije odsustvo eksperata iz akademskih i stručnih institucija, predstavnika udruženja pacijenata i predstavnika farmaceutske industrije. Neskrivena potreba za novim pristupima i informacijama iz oblasti javnog zdravlja, zdravstvene ekonomije i menadžmenta posebno su se iskazale velikim interesovanjem zemalja Jugoistočne Evrope za vaninstitucionalnim forumima kao što su European health forum u Gastein-u i Inovativna zdravstvena inicijativa u Rovinju (2012). Međutim, analiza i sveobuhvatan pristup zdravlju i zdravstvenim sistemima zemalja Jugoistočne Evrope bili su veoma malo prisutni na ovim skupovima.

Kriza nas je osvestila da ne postoje univerzalni i jedinstveni recepti i pristupi. Naprotiv, traže se specifična, adaptirana rešenja. Zdravstveni sistemi zemalja Jugoistočne Evrope sa svojim sličnim performansama, kao i slične zdravstvene potrebe i izazovi nas upućuju na unapređeni model komunikacije.

CILJ PROJEKTA

Kroz organizovanje godišnjeg forumskog sastanka relevantnih donosioca odluka u zdravstvenim sistemima zemalja JIE, kao i naučnih i stručnih autoriteta iz EU i regiona napraviti analizu:

- rezultata transformacije zdravstvenih sistema zemalja JIE
- pokazatelja sadašnjeg zdravlja stanovništva zemalja JIE
- uticaja finansijske krize na zdravlje stanovništva zemalja JIE
- uticaja finansijske krize na izdvajanja za zdravstvo i zdravstvene politike zemalja JIE
- stanja prava pacijenata u zemljama JIE
- kvaliteta zdravstvene zaštite u zemljama JIE
- stanja farmaceutske industrije i farmaceutskih tržišta u zemljama JIE
- upoznati se sa projekcijama izazova, rizika i opasnosti po zdravlje stanovništva zemalja JIE
- uporedna analiza akcionih planova za implementaciju Nove Evropske zdravstvene politike- Zdravlje 2020
- razmotriti perspektive globalnog, regionalnog i nacionalnog upravljanja zdravstvom
- razmotriti inovativne pristupe u finansiranju zdravstvene zaštite
- razmotriti inovativne pristupe u javnom zdravstvu
- razmotriti nejednakost u zdravlju i etičke probleme u zdravstvenoj zaštiti

Metod rada:

- plenarna konferencijska debata
- paralelni forumi
- okrugli stolovi
- nove komunikacijske platforme (on line link, Twiter, Facebook..)

Svi oblici komunikacije podrazumevaju najviše tri uvodna izlaganja, učešće moderatora i rezime. Zvaničan jezik je engleski sa obezbeđenim prevodom na srpski jezik.

Programski odbor imenuje radna predsedništva i predsedavajuće plenuma, foruma i okruglih stolova.

Visinu kotizacije i vremenske rokove za prijavljivanje učešća određuje Organizacioni odbor.

PLAN RADA

Organizacija foruma predviđa se za april 2017. godine u trajanju od dva dana, na lokaciji koja kapacitetima može da odgovori zahtevima skupa (konferencijske sale, prevođenje, tehnička podrška idrugo).

Forum podrazumeva sledeće organizacione celine:

1. Uvodni plenum: „**Zdravlje i zdravstveni sistemi zemalja JIE dvadeset godina kasnije**”
2. Završni plenum: „**Zdravlje u JIE u godinama krize – inovacije, izazovi**”

Plenumska sesija (1) podrazumeva uvod predsedavajućeg i izlaganja po jednog predstavnika zemalja JIE u trajanju od 15 min, zatim dva izlaganja međunarodnih eksperata u vidu komparativne analize. U završnom delu predviđena je debata. Ukupno trajanje plenuma je 3x45 min. U vreme održavanja plenuma ne održavaju se druge aktivnosti i predviđeni su za sve učesnike.

Plenumska sesija (2) podrazumeva izlaganje visokog predstavnika WHO i tri tematska izlaganja eksperata sa završnom debatom i zaključcima.

1. Forum 1. „Globalno, regionalno i nacionalno upravljenje zdravljem”
2. Forum 2. „Stanje i održivost zdravstvenih sistema JIE”
3. Forum 3. „Finasiranje zdravstvene zaštite u godinama krize”
4. Forum 4. „Farmaceutsko tržište i industrija u JIE”
5. Forum 5. „Hronična nezarazna oboljenja i javno zdravstvene politike”
6. Forum 6. „Stanje prava pacijenata u zemljama JIE”
7. Forum 7. „JIE i Nova Evropska zdravstvena politika - Zdravlje 2020”
8. Forum 8 „Kvalitet zdravstvene zaštite u zemljama JIE i kvalitet merenja zdravlja”

Forumi se organizuju u formi sesija sa specifičnom temom. Forumima predsedavaju različiti autoriteti iz zemalja JIE i podrazumevaju po tri predavanja na zadatu temu i debatom u završnom delu. Predavači su po pozivu sa prethodnom verifikacijom predavanja od strane Programskog odbora Forumu. Trajanje foruma 2x45 min.

1. Okrugli sto „Vakcinacija i poverenje u zdravstveni sistem”
2. Okrugli sto „Pravci razvoja zdravstvenog osiguranja u JIE”
3. Okrugli sto „Javno-privatno partnerstvo u zdravstvu-dileme i iskustva”
4. Okrugli sto „Fisklane politike u funkciji zdravlja. Zdravstveni sektor u funkciji privrednog rasta”
5. Okrugli sto „Korupcija u zdravstvu”
6. Okrugli sto „Zdravstvo i mediji”

Okrugli stolovi u formi radnih doručaka, ručkova i večera, sa jednim moderatorom i jednim case reportom, nakon čega svi učesnici imaju pravo diskusije. Trajanje okruglih stolova je 90 min.

Sve aktivnosti Foruma pratiće se u realnom vremenu putem video linka sa mogućnošću debate na društvenim mrežama.

ORGANIZACIJA

Glavni organizatori:

* ECPD Univerziteta za mir Ujedinjenih nacija

u saradnji sa:

- * Ministarstvom zdravlja Federacije B&H
- * Ministarstvom zdravlja Republike Srbije
- * Ministarstvom zdravlja Republike Srpske
- * Ministarstvom zdravlja Crne Gore
- * Ministarstvom zdravlja Makedonije
- * Zdravstvenom mrežom Jugoistočne Evrope (SEEHN)
- * Long Island Univerzitetom, Brooklyn, New York, USA
- * VAMK Univerzitetom primenjenih nauka, Finska
- * Univerzitetom u Sarajevu
- * Univerzitetom u Kragujevcu

Glavni organizatori potpisuju ugovor o saradnji i sprovođenju Projekta, određuju sastav Organizacionog odbora i Programskog odbora, kao i njihove predsednike.

Organizacioni odbor čine predstavnici ECPD i SEEHN. Organizacioni odbor za poslove celokupne organizacije, finansiranja, medijskog praćenja, publikacija i sl. imenuje Sekretarijat i generalnog sekretara Foruma koji njime rukovodi. Predsednik Organizacionog odbora potpisuje ugovore o partnerstvu.

Programski odbor čine stručni i naučni autoriteti iz zemalja JIE i drugih zemalja.

Programski odbor odobrava konačan Program Foruma, vrši selekciju predavača, verifikuje adekvatnost tematskih predavanja i odobrava sadržaj publikacija.

PARTNERI

1. Kancelarije SZO u Regionu JIE
2. Kancelarije Svetske Banke u Bosni i Hercegovini i u Srbiji
3. Univerzitet u Sarajevu
4. Univerzitet u Beogradu
5. Univerzitet u u Kragujevcu
6. Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine
7. Delegacija EU u Bosni i Hercegovini
8. Udruženja privatnih lekara u Regionu JIE
9. Kancelarija OECD u Bosni i Hercegovini
10. Agencije za lekove i medicinska sredstva
11. Agencija za akreditaciju zdravstvenih ustanova
12. Institut za javno zdravlje Republike Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“
13. Predstavnici udruženja pacijenata
14. Udruženje proizvođača inovativnih lekova INOVIA

Lista partnera je fleksibilna i može se proširivati do 90 dana pred početak Foruma.

Medijski partneri: elektronski mediji sa nacionalnom pokrivenošću, dnevni i nedeljni štampani mediji, web sajtovi koji pokrivaju srodnu tematiku

PRESEDAVAJUĆI FORUMA

Prof. dr Slavica Đukić Dejanović, Predsednik Odbora za zdravlje i porodicu Narodne Skupštine Republike Srbije i Direktor Klinike za psihijatrijske bolesti „Dr Laza Lazarević“ u Beogradu

PREDLOG LISTE EKSPERATA PREDAVAČA

1. Zsuzsana Jakab, Regionalni direktor SZO za Evropu
2. Dr Hans Kluge, Direktor Direktorata za javno zdravlje Regionalne kancelarije SZO za Evropu
3. Ilona Kickbusch, Direktor Globalnog zdravstvenog programa , Insitut za međunarodne i razvojne studije, Ženeva
4. Martin McKee, Direktor istraživanja, Evropska Observatorija za zdravstveni sistem i politiku
5. Mark Pearson, Direktor zdravstvenog odseka, OECD
6. Josep Figueras, Direktor Evropske Observatorije za zdravstveni sistem i politiku
7. Prof. dr Predrag Sazdanović, Predsedavajući Izvršnog odbora SEEHN
8. Prof. dr Klaus-Dirk Henke, Šef katedre javnih finansija i zdravstvene ekonomije, Institut za ekonomiju i privredno pravo, Tehnički univerzitet u Berlinu
9. Prof. dr Arne Bjornberg, Izvršni direktor Health Consumer Powerhouse, Švedska
10. Prof. dr Francesco Maringelli, Medtronic Hospital Solutions, Švajcarska
11. Armin Fidler, Glavni savetnik za zdravstvenu politiku i strategiju, Svetska Banka
12. Prof. Kari Kuulasmaa, Nacionalni Institut za zdravlje i socijalnu zaštitu, Helsinki, Finska

13. Gunter Leiner, raniji Predsednik Evropskog Zdravstvenog Forumu
14. Philipa Mladovsky, LSE
15. Prof. Richard B. Saltman, Profesor zdravstvene politike i menadžmenta, Škola javnog zdravlja, Emory Univerzitet, Atlanta, Georgia, USA
16. Cristina Hernandez-Quevedo, Tehnički oficir, Evropska Observatorija
17. Ass. Prof. Thomas Plochg, Odsek javnog zdravlja, Univerzitet u Amsterdamu
18. Prof. James Barlow, Profesor tehnologije i inovativnog menadžmenta, Imperial College Business School, UK
19. Prof. dr Stjepan Orešković, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska
20. Tomas Roubal, Analitičar u oblasti zdravstvene politike, Čekoslovačka
21. Pascal Garel, Evropska Federacija Bolnica i Zdravstvene zaštite
22. Michael Borowitz, OECD
23. Nicola Bedlington, Evropski Forum Pacijenata
24. Clive Needle, Direktor EuroHealthNet
25. Antonio Duran, Škola javnog zdravlja, Granada, Španija
26. Mariana Dyakova, Univerzitet Warwick- NHS Coventry, UK
27. Dr Elizabet Paunović, Program menadžer, Evropski Centar za životnu sredinu i zdravlje SZO, Bon
28. Prof. dr Johannes Jacobus Krabbendam, Škola menadžmenta i upravljanja, Univerzitet Twente, Norveška
29. Prof. dr Hannu Vuori, Svetska Zdravstvena Organizacija
30. Prof. Dr Nebojša Arsenijević, Rektor Univerziteta u Kragujevcu
31. Prof. Dr Slobodan Lang, Univerzitet u Zagreb, Hrvatska
32. Prof. dr Samir Banoob, John Hopkins University, USA
33. Prof. dr Jeffrey Levett, Nacionalna Škola javnog zdravlja, Atina, Grčka
34. Prof. dr Sharon Wood-Dauphinee, Mc Gill Univerzitet, Montreal, Kanada
35. Prof. dr Dale Dauphinee, Mc Gill Univerzitet, Montreal, Kanada
36. Prof. dr Alvaro Hidalgo, Univerzitet Castilla La-Mancha, Španija
37. Dr Dragan Bogdanić, Ministar zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske
38. Prof. dr Rusmir Mesihović, Generalni direktor Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu i raniji Ministar zdravlja Federacije Bosn i Hercegovine.
39. Prof. dr Miodrag Radunović, Savetnik Premijera Crne Gore, Medicinski fakultet, Univerzitet Crne Gore
40. Prof. dr Bojana Berić, Šef Katedre za javno zdravlje, Fakultet za zdravstvene studije, LIU Brooklyn, New York, USA
41. Prof. dr Thomas Lux, Univerzitet primenjenih nauka Niederrhein, Nemačka
42. Prof. dr Khoshnood Kaveh, Škola javnog zdravlja, Yale Univerzitet, USA
43. Marinko Veković, Regionalni menadžer Berlin Chemie Menarini
44. Doc. dr Simo Vuković, ECPD UPUN

Lista eksperata predavača biće konačno oformljena nakon direktnog ili javnog poziva organizatora za učešće u Forumu.